

KURSPLAN

MÅL och BETYGSKRITERIER för år 9

Tomtaklint 
S K O L A N

BILD år 9

KURSPLAN

Uppvärmning med iakttagelseövning. Få handen att göra det ögat ser. Blyerts och figurteckning.

Reklamen och dess påverkan, egen reklambild, utvärdering och redovisning.

Designuppgift: Skisser till slöjden + utförande i oljepastell/akryl.

Blyertsövningar och porträtt på minst tre sätt. Symboler (känslor)

Konststilar. Arbeta med ditt porträtt i någon "-ism".

Utvärdering och redovisning muntligt.

Tryckteknik linoleum. Eventuellt arbete med övriga ämnen.

Kommunikativ bild i eventuellt samarbete med ämnet svenska. Utvärdering och redovisning muntligt.

Förvandling av given bild till collage.

Djupgående studier av vald teknik: Keramik, linjalritning, serieteckning och målning.

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

Godkänd

Eleven visar att han/hon:

- har förmåga att se och framställa bilder och former med hjälp av traditionella och moderna metoder och tekniker.
- kan använda egna och andras bilder i bestämda syften
- kan analysera och kritiskt granska konstbilder, bilder för reklam och propaganda, nyheter och information i form av tredimensionell gestaltning, stillbilder och rörliga bilder.

- har kännedom och kunna beskriva bilder från skilda tider och kulturer, känna till några framträdande bildkonstnärer samt vara orienterad om aktuella verksamheter inom bildområdet.

Väl Godkänt

Eleven kan, förutom det som krävs för Godkänt:

- skapa uttrycksfulla bilder och former med hjälp av såväl traditionella metoder och tekniker som moderna visuella medier och tillämpa ett kritiskt förhållningssätt i arbetet.
- använda bilder i kombination med andra gestaltungsformer för att kommunicera i bestämda syften.
- tolka bilder självständigt och förstå termer och grundläggande begrepp inom bildområdet samt ha tillägnat sig ett språk om bild och använder det i bildsamtal.
- jämföra och finna särdrag i olika kulturella konstnärliga uttryck samt placera några framträdande bildkonstnärer och deras verk i tiden.
- känna till aktuella verksamheter inom bild och kulturområdet.

Mycket Väl Godkänt

Eleven kan, förutom det som krävs för VG

- arbeta utifrån egna idéer, finna förebilder, söka metoder och tekniska lösningar i olika konst och bildtraditioner och bearbeta på ett konstruktivt sätt idémässiga, formmässiga och praktiska problem som uppstår i det egna bildarbetet.
- använda bilden i kombination med andra uttrycksformer för att kommunicera egna tankar och idéer och sätta frågor under debatt.

ENGELSKA år 9

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

Syftet med utbildningen är att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Grunden för arbetet är respektive läromedels målbeskrivningar.

Godkänd

Eleven skall

- förstå tydligt, även något regionalt färgat, tal i instruktioner, berättelser och beskrivningar som rör kända förhållanden och egna intresseområden,
- kunna delta aktivt i samtal kring kända ämnen och med hjälp av olika strategier bidra till att kommunikationen fungerar,
- kunna muntligt berätta och beskriva något som hon eller han sett, hört, upplevt eller läst samt uttrycka och argumentera för en uppfattning i något för honom eller henne angeläget ämne,
- kunna läsa och tillgodogöra sig innehållet i enklare skönlitterära och andra berättande, beskrivande och argumenterande texter som behandlar kända ämnesområden,
- kunna begära och ge information i skrift samt berätta och beskriva något,
- ha kunskaper om vardagsliv, samhälle och kulturtraditioner i några länder där engelska har en central ställning samt kunna göra några jämförelser med egna kulturella erfarenheter,
- kunna reflektera över och dra slutsatser om sitt sätt att lära sig engelska,
- kunna välja och använda hjälpmedel vid textläsning, skrivning och andra språkliga aktiviteter,
- kunna, på egen hand och i samarbete med andra, planera, genomföra och redovisa arbetsuppgifter samt därvid dra slutsatser av sitt arbete.

Väl godkänd

- Eleven tillgodosgör sig, sammanfattar och kommenterar innehållet i tydligt talat språk från olika språkområden.
- Eleven använder strategier som t. ex. omformuleringar och förklaringar för att överbrygga språkliga problem.
- Eleven talar tydligt och med sammanhang samt anpassar sitt språk till några olika situationer.
- Eleven läser, tillägnar sig och kommenterar lättlästa texter, både sådana på sakprosa och skönlitteratur.
- Eleven skriver varierat och med sammanhang samt kommunicerar skriftligt vid informationsutbyte och sociala kontakter, ställer och besvarar frågor och anpassar sitt språk till några olika mottagare.

Mycket väl godkänd

- Eleven tillgodosgör sig, sammanfattar och kommenterar både helhet och detaljer i tydligt talat språk.
- Eleven medverkar i olika samtalssituationer och löser språkliga problem på ett effektivt sätt.
- Eleven talar tydligt med språkligt flyt, variation och sammanhang.
- Eleven tillgodosgör sig innehållet i texter av varierande längd, kommenterar dem och drar slutsatser.

Eleven uttrycker sig varierat i skrift och anpassar framställningen till några olika syften och mottagare.

HEM OCH KONSUMENTKUNSKAP ÅR 9

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

- kunna planera, tillaga, arrangera och värdera måltider med hänsyn till ekonomi, hälsa, miljö och estetiska värden.
- Ha kunskaper om resurshållning för att kunna välja och använda metoder, redskap och teknisk utrustning för matlagning, rengöring och tvätt i hushållet samt kunna hantera dem på ett för situationen funktionellt och säkert sätt
- Kunna samarbeta med andra oavsett skillnader i fråga om exempelvis kön och etnicitet samt ha insikter i frågor som rör kulturell variation vid utförandet av verksamheter i hushållet.
- Känna till sina rättigheter som konsument och kunna värdera olika slags information vid utförandet av verksamheter i hushållet.

Godkänd

Eleven skall

- Kunna samarbeta med andra
- Arbeta aktivt vid varje arbetsmoment
- Kunna välja och hantera rätt redskap och arbetsmetoder
- Kunna använda teknisk utrustning på ett säkert sätt
- Kunna arbeta hygieniskt
- Med handledning kunna planera, tillaga och servera näringsriktiga måltider
- Ha kunskaper om sambandet mellan livsstil, ekonomi, hälsa och miljö
- Känna till hur olycksfall i hemmet kan förebyggas
- Ha kunskap om rengöring och tvätt i hushållet
- Känna till olika kulturers matvanor
- Kunna förstå och värdera olika slags konsumentinformation
- Ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter som konsument och kunna planera sin ekonomi

Väl Godkänd

Eleven

- tar egna initiativ och tillsammans med andra skapar en god stämning samt visa skicklighet i utförandet av olika uppgifter i hushållet
- har goda kunskaper om sambandet mellan mat, näring, hälsa och miljö och använder sig av dessa
- hanterar konkreta problem och bedömer olika lösningar i relation till sin egen och andras hälsa
- är självständig och skicklig på att planera, tillaga och servera näringsriktiga måltider
- tar ansvar för val och handlingar under hela arbetsprocessen och har insikt om relationen mellan hushåll, samhälle och miljö
- utför handlingar i hushållet utifrån medvetna val och argumentera för dessa i relation till resurshållning
- motiverar olika val och löser problem som kan uppstå vid oväntade situationer

Mycket Väl Godkänd

Eleven

- väljer resurssnåla arbetsmetoder
- väljer mat till dagens olika måltider och i samarbete med andra skapar en trevlig måltidsmiljö
- arbetar självständigt och kreativt samt visar mycket stor skicklighet i olika situationer
- har mycket goda kunskaper om sambandet mellan livsstil, ekonomi, mat hälsa och miljö och tillämpar dessa
- hanterar oförutsedda situationer i hushållet och omprövar tidigare val när förutsättningarna ändras
- genomför och beskriver olika arbetsuppgifter i hushållet samt bedömer arbetsprocess och resultat ur flera perspektiv, t ex estetiska, historiska och internationella.

IDROTT OCH HÄLSA år 9

KURSPLAN

För att nå målen i idrott och hälsa

Regelbunden träning: av kondition, styrka, rörlighet och koordination.

Lek: genom olika lekar övar vi samarbete och Fair-play

Redskapsgymnastik: vi tränar ringar, räck, matta, trampett för styrka och kroppsutfattning.

Rörelseprogram: vi genomför enkla rörelser till musik för att träna koordination och självkänsla.

Dans: foxtrott, bugg, vals och internationella folkdanser inläres.

Bollspel: vi lär ut grundläggande regler samt provar olika bollspel.

Friidrott: vi tränar och går igenom enkel teknik i de vanligaste grenarna.

Orientering: vi tränar olika former av orientering i känd och okänd terräng.

Friluftsliv: vi genomför friluftsdagar under olika årstider för att lära om utrustning och klädsel.

Simning: vi genomför simprov.

1:a Hjälpn: genomgång och praktisk övning.

Träninglära: vi lär oss sambandet mellan mat, motion, hälsa och lär oss olika träningsmodeller.

Ergonomi: vi lyfter och bär rätt och försöker förstå hur viktiga muskelgrupper måste tränas.

Ledarskap: vi provar på olika domaruppgifter samt försöker utveckla förmågan att leda och organisera.

Nivån i de olika momenten stegras med ökad ålder och mognad.

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

Godkänd

Eleven skall

- Delta aktivt på idrottslektionerna och friluftsdagar. Visa kunskap i de vanligaste idrottsgrenarna.
- Ha kunskap om hur kost och motion inverkar på hälsan.
- Kunna tillämpa ergonomi i vardagliga sammanhang.
- Kunna orientera i okänd terräng.
- Kunna dansa bugg, vals och foxtrot.
- Planera rörelseprogram i grupp och redovisa.
- Kunna simma och ha kunskaper i livräddande första hjälpen.
- Leva upp till "Fair play" (samarbete, hänsyn, ansvar).

Väl Godkänd

Eleven

- Uppfyller kriterierna för godkänt
- Har ändamålsenligt rörelsemönster för olika aktiviteter. (styrka, kondition, smidighet).
- Planera, ensam eller i par, idrottsaktivitet för klassen.

Mycket Väl godkänd

Eleven

- Uppfyller kriterierna för väl godkänt
- Komponerar, motiverar och genomför ett allsidigt och funktionellt motionsprogram.
- Har goda ledaregenskaper och är ett föredöme.

MATEMATIK år 9

MÅL

Syftet med matematikundervisningen är att eleverna ska bli goda problemlösare. Delområdena nedan är verktyg för att detta mål ska nås.

KURSPLAN

Utöver målen för år 7 och år 8 tillkommer nedanstående mål för år 9.

Taluppfattning

Du ska

- förstå vad som menas med kvadratroten och kunna räkna ut kvadratroten av ett tal.
- kunna räkna med tal i potensform

För högre betyg krävs fördjupade kunskaper t ex:

- kunna räkna med små och stora tal i potensform

Procent

Du ska

- kunna behärska sannolikhetsbegreppet

Geometri

Du ska

- kunna känna igen och räkna ut volymen på olika rymdgeometriska figurer
- kunna använda olika enheter för volym

För högre betyg krävs fördjupade kunskaper t ex:

- kunna använda sig av geometriska satser exempelvis Pythagoras sats

Algebra

Du ska

- känna till begreppet funktion
- kunna tolka och räkna med enkla funktioner
- kunna rita och ange punkter i koordinatsystem
- kunna arbeta med proportionella samband t ex jämförpriser
- kunna arbeta med samband som består av en fast och rörlig del

För högre betyg krävs fördjupade kunskaper t ex:

- kunna multiplicera in i parentesuttryck
- kunna lösa ekvationer med ekvationssystem

BETYGSKRITERIER

Om du enbart har fragmentariska, till varandra orelaterade kunskaper, som du inte kan använda i ett sammanhang är du ännu ej godkänd.

Godkänd

- Du kan använda elementära metoder och begrepp, samt ser enkla samband, så att du kan klara enkel vardagsmatematik.

Väl godkänd

- Du kan, utöver godkändnivån, se mer komplicerade samband samt analysera, lösa och förstå även sammansatta problem.

Mycket väl godkänd

- Du kan självständigt tillämpa dina kunskaper i situationer utanför det välkända.

MODERNA SPRÅK

FRANSKA, TYSKA OCH SPANSKA år 9

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

Syftet är att undervisningen ska ge kommunikativ språkfärdighet och öka den interkulturella förståelsen

Godkänd

Mål som eleverna skall ha uppnått i slutet av det nionde skolåret, inom ramen för språkval

Eleven skall

- kunna förstå det mest väsentliga i tydligt tal i enkla instruktioner, berättelser och beskrivningar, som rör för eleven välbekanta områden.
- kunna delta i enkla samtal om vardagliga ämnen.
- kunna muntligt berätta något om sig själv och andra.
- kunna läsa och tillgodogöra sig enkla instruktioner, berättelser och beskrivningar.
- kunna göra sig förstådd i skrift i mycket enkel form för att meddela, berätta eller beskriva något.
- känna till något om vardagsliv, levnadssätt och traditioner i några länder där språket används.
- kunna reflektera över hur den egna inlärningen går till vad gäller t ex tal och läsning.
- kunna genomföra korta muntliga och skriftliga uppgifter i samarbete med andra eller på egen hand.

Väl godkänd

- Eleven uppfattar huvuddragen av innehållet när språket talas tydligt.
- Eleven använder några strategier för att kommunikationen i vardagliga samtal skall fungera.
- Eleven talar med sammanhang och ett tydligt och klart uttal.
- Eleven tillgodogör sig enkla texter och visar på olika sätt förståelse av innehållet.
- Eleven kommunicerar skriftligt, bl a genom att ställa och besvara enkla frågor och skriver begripligt och tydligt.

Mycket väl godkänd

- Eleven tillgodogör sig innehållet i tydligt talat språk och gör enkla sammanfattningar av helheten.
- Eleven medverkar och bidrar aktivt i vardagliga samtal.
- Eleven talar med sammanhang och med ett gott uttal samt använder olika strategier för att lösa språkliga problem.
- Eleven tillgodogör sig innehållet i enkla texter, såväl helhet som detaljer.
- Eleven kommunicerar skriftligt, t ex vid informationsutbyte och personliga kontakter och uttrycker sig därvid klart och tydligt.

NATURORIENTERANDE ÄMNEN år 9

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

Syfte

Syftet med de naturorienterande ämnena är att utveckla kunskapen om natur och människa, kunskapen om naturvetenskaplig verksamhet samt förmågan att använda dessa kunskaper för att ta ställning i värdefrågor. T ex miljö- och hälsofrågor.

Arbetsområden

Biologi

Sex och samlevnad

Människokroppen

Genetik

Energi och Miljö

Kemi

Periodiska systemet

Elektrokemi

Energi och Miljö

Fysik

Atom- och Kärnfysik

Elektronik

Universum

Energi och Miljö

Mål

Du ska inom varje arbetsområde nå följande allmänna mål:

- Känna till grundläggande begrepp och enkla samband inom de olika ämnesområdena. Det innebär att du ska kunna återge sambanden med egna ord och behärska vardagliga tillämpningar.
- Kunna genomföra en laboration eller en undersökning utifrån en instruktion och/eller egen hypotes samt skriva en begriplig redogörelse.

Mer detaljerade målbeskrivningar och betygskriterier finns för varje arbetsområde.

BETYGSKRITERIER

Om du enbart har fragmentariska, till varandra orelaterade kunskaper, som du inte kan använda i ett sammanhang är du ännu ej godkänd.

Godkänd

Om du har inhämtat så mycket kunskaper att du med egna ord kan beskriva och på ett enkelt sätt förklara studerade företeelser.

Väl godkänd

Om du dessutom kan analysera och förklara de studerade företeelserna och också kan se enkla samband.

Mycket väl godkänd

Om du dessutom kan tillämpa ditt kunnande i nya situationer för att lösa problem och också självständigt kan se mer komplexa samband.

SLÖJD år 9

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

Godkänd

Eleven skall

- kunna i ord och bild presentera idéer samt planera slöjdarbetet.
- kunna välja material, färg och form och ta hänsyn till ekonomiska, miljömässiga och funktionella aspekter.
- kunna arbeta efter olika instruktioner, välja lämpliga arbetsmetoder samt hantera redskap och verktyg på ett funktionellt sätt vid genomförandet av arbetet.
- kunna ta initiativ och eget ansvar i slöjdprocessen.
- kunna beskriva slöjdprocessen och motivera de val som gjorts under arbetets gång från idé till färdig produkt, samt kunna värdera arbetsinsatsen och hur den har påverkat resultatet.

Väl godkänd

- Eleven överväger olika alternativ att genomföra en idé och presenterar egna skisser eller modeller till slöjdarbeten.
- Eleven väljer material, färg och form samt motiverar sina val utifrån funktion, estetiska aspekter, miljö och ekonomi.
- Eleven formger och framställer sina slöjdarbeten utifrån kunskaper om material, arbetsmetoder, tekniker och redskap.
- Eleven arbetar efter instruktioner, ritningar, mönster eller andra arbetsbeskrivningar.
- Eleven förklarar och motiverar olika led i slöjdprocessen.

Mycket väl godkänd

- Eleven tar initiativ till, planerar och tar ansvar för mer omfattande och avancerade moment under hela slöjdprocessen.
- Eleven har en utvecklad kunskap om och visar känsla för formgivning och funktion.
- Eleven finner konstruktiva lösningar i sitt arbete, omprövar vid behov sina tidigare val samt tillämpar sina kunskaper och erfarenheter i nya situationer.
- Eleven arbetar självständigt, målmedvetet och kreativt i olika slöjdsituationer.
- Eleven värderar på ett realistiskt sätt sin arbetsinsats och sin produkt ur funktionella och estetiska aspekter.

SO år 7-9

KURSPLAN

Geografi år 7 8 9

Innehåll:

- Jordgloben och kartan
- Kontinentaldrift och exogena krafter
- Afrika, Asien, Amerika, Oceanien och Antarktis
- Sverige och Norden
- Europa Unionens länder

Mål att uppnå:

- Förstå och tolka tabeller och kartböcker
- Kunna beskriva de områden som behandlas

Kunskapsmålen för varje avsnitt skrivs i elevernas anteckningsböcker

Historia år 7 8 9

Innehåll:

- Stormakter förr.
- Svensk och nordisk historia samt allmän historia under 1800 talet.
- Industriella revolutionen och teknikens utveckling under 1800 talet.
- Svensk, nordisk och allmän historia från ca 1900 till och med 1945.
- Svensk, nordisk och allmän historia från ca 1945 till idag.
- Stormakter idag.

Mål att uppnå:

- Kunna beskriva historiska händelseförlopp
- Känna till att företeelser i nutiden har ett led i ett historiskt skeende

Kunskapsmålen för varje avsnitt skrivs i elevernas anteckningsböcker

Religionskunskap år 7 8 9

Innehåll:

- Den kristna kyrkans utveckling
- Samhället och livsfrågorna
- Etik
- Religioner i världen och andra livsåskådningar

Mål att uppnå:

- Kunna beskriva den kristna kyrkans utveckling samt andra religioner och livsåskådningar.
- Fördjupa sina kunskaper om religiösa, etiska och existentiella frågor.

Kunskapsmålen för varje avsnitt skrivs i elevernas anteckningsböcker.

Samhällskunskap år 7 8 9

Innehåll:

- Aktualiteter och nyheter
- Lag och rätt
- Alkohol, narkotika, tobak
- Demokrati i teori och praktik
- Demokratins framväxt i Sverige och Norden
- Fackföreningar och andra folkrörelser
- Reklam, information och propaganda
- Samhällets ekonomi
- Styrelseskick i andra länder
- Någon stormakt.

Mål att uppnå:

- Förstå gemensamma och grundläggande demokratiska värden samt hur villkor skiftar utifrån kön och social och kulturell bakgrund.
- Förstå samhällssystemets uppbyggnad.
- Känna till samhällsekonomi samt vägar till ett hållbart samhälle.
- Känna till internationella förhållanden.

Kunskapsmålen för varje avsnitt skrivs i elevernas anteckningsböcker

Beskrivning av kraven för betygssättning i So - ämnena

Lärarens uppgift att bedöma elevernas kunskaper och kunskapsutveckling sker med utgångspunkt i läroplan och kursplaner. Betygssättningen grundas på en bedömning av elevernas kunskaper i relation till den inriktning för undervisningen som finns angiven i kursplanernas syften och mål.

Målen tolkas på skolan. Betyget uttrycker i so - ämnena (Geografi, Samhällskunskap, Historia, Religion) i vad mån den enskilde eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen. Ett högre betyg skall svara mot en fördjupning och större bredd i elevens kunskaper.

Godkänd

Med egna ord kunna beskriva de områden som behandlas.

Väl godkänd

Utifrån de områden som behandlas, med egna ord, kunna förklara orsaker, samband, förlopp som förekommer. Man skall även kunna föra ett resonemang kring de områden som studeras.

Mycket väl godkänd

Med egna ord kunna tillämpa, jämföra, analysera, kritiskt granska samt dra slutsatser om de områden som behandlats och behandlas. Man skall också kunna argumentera för sina synpunkter.

För att nå väl godkänd skall godkändnivån först vara uppnådd och för mycket väl godkänd skall väl godkändnivån vara uppnådd.

Ännu ej godkänd är den elev som endast har fragmentariska och osammanhängande kunskaper av rabblande karaktär.

SVENSKA år 9

KURSPLAN

Argumentation

Lyrik

Strindberg

Arbetsförfattarna (kan läsas i år 8)

Novellen

Språkhistoria

Läsning av hela verk t ex barn- och ungdomsskildringar

Grammatik

Ordkunskap

Språkriktighet

MÅL OCH BETYGSKRITERIER

Godkänd

Du ska

- aktivt kunna delta i samtal och diskussioner och sätta sig in i andras tankar samt kunna redovisa ett arbete muntligt så att innehållet framgår och är begripligt
- kunna läsa till åldern avpassad skönlitteratur från Sverige, Norden och från andra länder samt saklitteratur och tidningstext om allmänna ämnen, kunna återge innehållet sammanhängande samt kunna reflektera över det
- kunna läsa, reflektera över och sätta in i ett sammanhang några skönlitterära verk och författarskap med betydelse för människors sätt att leva och tänka
- kunna ta del av, reflektera över och värdera innehåll och uttrycksmedel i film och teater
- kunna skriva olika sorters texter så att innehållet framgår tydligt samt tillämpa skriftspråkets normer, både vid skrivande för hand och med dator
- ha kunskaper om språket som gör det möjligt att göra iakttagelser av eget och andras språkbruk

Väl godkänd

Du

- arbetar medvetet med sitt språk för att göra det mer uttrycksfullt, korrekt och tydligt i både tal och skrift.
- argumenterar i diskussioner och grupparbeten för din egen åsikt, ställer frågor som hör till ämnet, lyssnar på andra och granskar dina egna och andras argument.
- anpassar ditt sätt att läsa efter syftet med läsningen och efter textens art samt anpassar i både tal och skrift din text till mottagare och syfte.
- gör enkla analyser av innehåll och form hos olika slags texter och använder och behärskar bland annat ord för olika genrer och berättartekniker samt vanliga grammatiska termer.
- använder skrivandet för att ge uttryck för tankar, åsikter och känslor och som ett redskap för kommunikation.
- använder dig av olika källor för att bilda kunskap, granskar och värderar dem samt sammanställer dina resultat så att de blir tillgängliga för andra.
- gör jämförelser och finner beröringspunkter mellan olika texter och tolkar och granskar budskap i olika medier.

Mycket väl godkänd

Du

- uttrycker dig säkert, välformulerat och med tydligt sammanhang i tal och skrift.
- har bredd i din läsning, gör jämförelser och relaterar det lästa till egna tankar och erfarenheter av olika slag samt visar ett personligt förhållningssätt till texterna.
- tolkar och värderar med originalitet och precision texter av olika slag.
- är lyhörd för och reflekterar över stilistiska variationer och olika sätt att uttrycka sig i tal och skrift.

